

Kunnskapsdepartementet

Deres ref.:

Vår ref.:
2010/731-1/ 008

Saksbehandler/dir.tlf.:
Tove Klæboe Nilsen, 75 51 29 14

Sted/dato:
Bodø, 30.04.2010

Høringssvar - Nordlandsutvalget

Det vises til høringsbrev 16.02.2010 og rapporten ”Ta hele Nordland i bruk!” – rapport fra Utvalget for utredning av samarbeid, arbeidsdeling og konsentrasjon i høyskolesektoren i Nordland (Nordlandsutvalget).

Helse Nords ansvar

Helse Nord RHF skal sørge for spesialisthelsetjenester til befolkningen i Nord Norge. Dette inkluderer Finnmark, Troms og Nordland. Vi skal også sørge for klinisk relevant forskning i våre helseforetak, opplæring av pasienter og pårørende samt utdanning av helsepersonell (jfr spesialisthelsetjenesteloven). Vår virksomhet er avhengig av helsepersonell med god og riktig kompetanse for at vi kan ivareta vårt ”sørge for ansvar”.

Utdanningsoppgavene er særlig knyttet til praksis for studenter i grunnutdanningene i helsefagene. Dette gjelder studenter både fra høyskoler og universitet. I tillegg kommer etter- og videreutdanning, turnusordningene og spesialistutdanninger. Helsetjenesten må være en god utdanningsarena og gi studentene praksis av høy kvalitet og sikre fremtidig rekruttering til tjenesten.

Utdanning av helsepersonell er et sentralt virkemiddel for å sikre riktig og tilstrekkelig kompetanse i helsetjenesten. Dette gjelder både på kort og lang sikt. Utdanningsinstitusjonene og Helse Nord er gjensidig avhengige av hverandre og må derfor samarbeide godt. Dette inkluderer blant annet å sikre et riktig antall av gode praksisplasser, god rekruttering og en kvalitet som skaper motiverte studenter.

Utdanning, tidligere erfaring og konklusjoner

Erfaring og forskning på utdanningsvirksomhet viser at ferdigutdannet ungdom gjerne blir på utdanningsstedet eller i nærområdet (”lakseeffekten”). Det må derfor være et mål å legge til rette for at ungdom og voksne kan få et godt utdanningstilbud i landsdelen og i sitt nærområde. Sistnevnte for å gjøre det mulig for voksne, i familieforhold og med begrenset mobilitet, å gjennomføre grunn-, videre- og/eller etterutdanning i nærheten av sitt bosted. Det er av avgjørende betydning for Helse Nord at vi har gode og konkurransedyktige utdanningsinstitusjoner i hele landsdelen som møter både befolkningens og helseforetakenes behov.

Magnussenutvalget (NOU2008:2, kap. 10.2) la fram beregninger på utdanningsplasser pr regionale helseforetak, og utdanning pr innbygger. Helse Nord har den nest høyeste ”belastningen” mht

utdanning av helsepersonell på høyskolenivå (Helse Midt-Norge er på topp). Vi vurderer at dette vil være en vedvarende situasjon fremover. Dette for å sikre landsdelen et tilstrekkelig antall helsepersonell. Det faktum at vi er netto eksportør av helsepersonell til andre regioner gjør at det må utdannes et større antall enn det vi trenger i Nord-Norge. Ut fra nasjonale tall vil det kunne bli mangel på blant annet sykepleiere. Dette vil også gjelde Helse Nord. Når samhandlingsreformen vedtas og iverksettes vil den medføre et økt personellbehov i førstelinjetjenesten. Dette samtidig som spesialisthelsetjenesten må kompensere for naturlig avgang av personell.

Behov for samarbeidsorgan og samarbeidsavtaler

Studentene på grunnutdanningene i helse- og noen sosialfag skal ha praksis i våre helseforetak under utdanningen. Det er viktig med et godt direkte samarbeid mellom høyskolene, våre helseforetak og det regionale helseforetaket (RHF). Det bør være både samarbeidsavtaler og lokale samarbeidsorgan for å koordinere praksis for studentene. På regionalt nivå vil vi ta opp saker gjennom samarbeidsorganene mellom Helse Nord og universitet/høyskolene (USAM/HSAM). Det faktiske samarbeidet med hver enkelt høyskole er viktig uansett om de i framtiden fortsetter som egne høyskoler eller studiesteder i sammenslåtte organisasjoner. Det er fusjonssamtaler mellom Høgskolen i Finnmark, Høgskolen i Harstad og Universitetet i Tromsø, som gjør at det kan bli organisasjonsendringer for helsefagene også i den nordligste delen av vår region.

Oppsummerende kommentarer

Helse Nord vil understreke at det er viktig med samarbeid med utdanningsinstitusjonene uansett organisasjonsform, og at både RHF og spesielt helseforetakene er avhengig av samarbeid med hvert enkelt studiested. I en eventuell situasjon med sammenslåtte utdanningsinstitusjoner vil dette kunne løses med intern koordinering.

I dialogen både mellom helsemyndighetene og utdanningsmyndighetene, og mellom RHF/HF og utdanningsinstitusjonene er det viktig å etablere ordninger som ivaretar behovet for endringer i praksisinnhold. Det er også viktig å opprettholde kravene til kompetanse hos studentene, og like krav til kompetanse uansett studiested og modell for studiet (heltid/deltid/desentralisert/nettbasert osv.).

Helse Nord mener at det i hele Nord-Norge bør være samarbeid og ikke usunn konkurranse når funksjonelle eller organisatoriske grep gjennomføres. I denne rapporten som bare gjelder samarbeidet i Nordland kan dette gjøres både som et generelt forpliktende samarbeid eller gjennom sammenslåing av institusjonene. Sistnevnte (som vist i rapporten) der Høgskolen i Bodø gis styring og ledelse med helse- og sosialfagene. Vi vil også peke på at det fra vår side er viktig å se hele helseregionen under ett, når kompetansebehov skal planlegges og det skal legges til rette for utdanning i våre helseforetak.

Vi benytter til slutt anledningen til å ønske dere lykke til i den videre prosess.

Med vennlig hilsen

Lars Vorland
Adm. direktør

Jan Norum
Fagdirektør